

RAADGEVEND COMITÉ VOOR DE PENSIOENSECTOR

Het Raadgevend comité voor de pensioensector, dat werd opgericht krachtens het koninklijk besluit van 5 oktober 1994 houdende oprichting van een Raadgevend comité voor de pensioensector en waarvan de leden werden benoemd bij het ministerieel besluit van 27 januari 2003 houdende benoeming van de leden van de plenaire vergadering van het Raadgevend Comité voor de pensioensector, heeft als taak op eigen initiatief of op vraag van de Minister die bevoegd is voor pensioenen adviezen uit te brengen.

Met toepassing van artikel 4 van het voornoemd koninklijk besluit van 5 oktober 1994, brengt het Raadgevend comité voor de pensioensector het volgende advies uit:

Advies aan de toekomstige Minister van Pensioenen aangaande de pensioenen en de inkomensgarantie voor ouderen

In het vooruitzicht van de vorming van een nieuwe federale regering besprak het Raadgevend Comité voor de Pensioensector, in zijn plenaire vergadering van 14 mei 2003, het toekomstige pensioenbeleid en formuleerde volgende aanbevelingen:

1. Pensioenen

a. Algemeen uitgangspunt

In het pensioenbeleid moet voorrang worden gegeven aan het behoud en de verdere uitbouw van het wettelijk pensioenstelsel, met een evenwicht tussen solidariteit en verzekering.

Zelfs al wordt de toegang tot de tweede pijler verruimd, dan nog zal deze uiteraard nooit de totale bevolking ten goede komen, en dus de sociale ongelijkheid in stand houden. De uitbreiding ervan kan dus enkel worden beschouwd als een bijkomend voordeel, dat in geen geval de te voorziene maatregelen ter versterking van de eerste pijler in gevaar mag brengen.

b. Welvaartsaanpassing

- i. De **jaarlijkse** aanpassing van de pensioenen van zelfstandigen en werknemers aan de welvaart dient in de pensioenwetgeving te worden ingeschreven.
- ii. Daarnaast is het eveneens noodzakelijk alle pensioenen te verhogen, om aldus de opgelopen achterstand in te halen.
- iii. In het kader van deze inhaalbeweging, moeten de oudste pensioenen voorrang krijgen.

c. Zilverfonds

De verdere uitbouw van het Zilverfonds is noodzakelijk om de te verwachten hogere uitgaven voor pensioenen, ten gevolge van de vergrijzing, op te vangen. De overheid moet de automatische en structurele financiering van dit fonds wettelijk waarborgen. Daarbij moet de regering ieder jaar de nodige fondsen vastleggen op basis van de ramingen van het Planbureau, opdat tegen 2010 de noodzakelijke bedragen beschikbaar zouden zijn. De uitsluitende aanwending van dit fonds voor de financiering van de pensioenen dient eveneens te worden gegarandeerd, o.m. door een democratische controle en het paritair beheer.

d. Solidariteitsbijdrage

De solidariteitsbijdrage werd ingevoerd met een dubbel doel: namelijk enerzijds voor de sanering van de overheidsfinancien en anderzijds voor de verhoging van de laagste pensioenen. De volledige opbrengst van de solidariteitsbijdrage moet voor de verhoging van de laagste pensioenen worden aangewend.

Met de kapitaalsuitkering mag na een periode van 15 jaar effectief geen rekening meer worden gehouden, ook niet voor het bepalen van de solidariteitsbijdrage op het wettelijk pensioen.

e. Europees pensioenbeleid

In de voorbije jaren is een begin gemaakt met een Europees beleid inzake pensioenen. Dit Europees pensioenbeleid mag het Belgisch repartitiestelsel van de wettelijke pensioenen niet ondergraven.

Europa vestigt de aandacht op de lage vervangingsratio van de pensioenen bij de vrouwen, en nodigt de Lidstaten uit rekening te houden met deze realiteit, om naar zodoende meer gelijkheid te streven.

f. Individualisering

Het Raadgevend Comité vraagt aan de regering het dossier over de individualisering van de rechten in haar programma op te nemen en verschillende fasen te plannen om deze individualisering te realiseren.

Bij deze fasen moet, na een grondige studie, worden voorzien in een overgangperiode en in modaliteiten, om aldus de huidige verworven rechten inzake afgeleide rechten niet in het gedrang te brengen.

g. Zelfstandigenpensioenen

- i. Het pensioenstelsel van de zelfstandigen moet worden verbeterd (o.a. via een verhoging van de oude en nieuwe minima), hetgeen ook een verhoging van de ontvangsten van het sociaal statuut inhoudt, via een gelijktijdige tussenkomst vanwege de overheid en de zelfstandigen.
- ii. Verder onderzoek is nodig naar een betere toenadering van de pensioenstelsels van werknemers en zelfstandigen, voortbouwend op het verslag van professor B. Cantillon ter zake.

h. Overheidspensioenen

De perekwatie moet behouden blijven, en mag niet worden ondergraven door wijzigingen in het statuut van de ambtenaren.

i. Andere vragen aangaande het pensioenstelsel

- i. Het Raadgevend Comité vraagt dat de arbeidsperioden in overheidsdienst als tewerkgestelde werkloze of in het bijzonder tijdelijk kader in aanmerking zouden worden genomen als gelijkgestelde perioden bij de berekening van het overheidspensioen. Hetzelfde geldt voor de arbeidsperioden in het buitenland als technisch coöperant.
- ii. Het Raadgevend Comité vraagt dat de periode van de dienstplicht (of van dienst in het kader van ontwikkelingssamenwerking – art. 16 van de dienstplichtwet) zou worden gelijkgesteld voor de

- gepensioneerden van de DOSZ, onder dezelfde voorwaarden als voor de werknemers.
- iii. Het minimumbedrag van de niet-toekenbare pensioenen voor werknemers en zelfstandigen moet worden afgeschaft. Dit houdt de opheffing in van art.5 § 9 van het KB van 23 december 1996 voor de werknemerspensioenen en van art.3 § 8 van het KB van 30 januari 1997 voor de zelfstandigenpensioenen.
  - iv. Het verstrekken van de nodige gegevens voor de inning van de ZIV bijdrage tussen de diverse administraties moet op een efficiëntere manier gebeuren, dit met het oog op een snellere incassering van deze bijdrage.
  - v. Het probleem van de cumulatie van een invaliditeits- en werkloosheidsuitkering en het overlevingspensioen dient te worden onderzocht en opgelost.
  - vi. De verwarmingstoelage, die wezenlijk deel uitmaakt van het mijnwerkerspensioen, moet worden geherwaardeerd.
  - vii. Gelet op de hoge kosten die gepaard gaan met een overlijden, wordt voorgesteld dat het laatste maandbedrag eveneens zou worden uitbetaald aan de personen die de kosten hebben gedragen wanneer er geen langstlevende echtgenoot meer is.

2. Inkomensgarantie voor ouderen (IGO)

- a. Bij het onderzoek naar de bestaansmiddelen met betrekking tot het toekennen van de IGO mag geen rekening worden gehouden met het inkomen van de samenwonende kinderen, zoniet bestaat het risico dat ouderen omwille van de toekenning van de IGO niet langer thuis kunnen verblijven.
- b. Het Raadgevend Comité vraagt dat de betaling van de speciale forfaitaire verwarmingstoelage effectief ieder jaar zou gebeuren, aangezien dit een niet te verwaarlozen bedrag betekent voor deze doelgroep met een gering inkomen.
- c. De IGO en het gewaarborgd inkomen moeten welvaartvast zijn, op dezelfde wijze als het pensioen en in dezelfde verhouding.

3. Toegelaten arbeid

Het Raadgevend Comité verwijst op dit punt naar het advies dat het ter zake heeft verstrekt.

4. Financiering van de pensioenen

- a. Het in stand houden en verbeteren van de wettelijke pensioenstelsels zal veel bijkomende financiële middelen vergen.
In dit kader is een krachtdadiger bestrijding van de **fiscale en sociale fraude** noodzakelijk.
- b. Om deze reden zou de invoering van een **vermogensbelasting** moeten worden overwogen.
- c. Nieuwe bronnen van alternatieve financiering zouden de globale opbrengst voor de sociale zekerheid aanzienlijk kunnen doen toenemen. Deze alternatieve financiering zou o.m. de solidariteitsbijdrage kunnen vervangen en zou niet alleen gelden voor werknemers, zelfstandigen, gepensioneerden, maar ook voor inkomsten uit kapitalen en van ondernemingen.
- d. De tewerkstellingsgraad in België voor personen van 50-60 jaar is de laagste van Europa. Deze toestand heeft een negatieve invloed op de financiering van de pensioenen. Er zouden concrete maatregelen moeten worden genomen om deze tewerkstellingsgraad op te trekken.

Goedgekeurd op de plenaire vergadering van 14 mei 2003